Č.j. 3 T 74/2021-965

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 16. listopadu 2021 v senátu složeném z jeho předsedy Mgr. Matěje Piláta a přísedících Petra Duška, Dis. a MUDr. Zdeňka Knauteho,

takto:

Obžalovaný

XXX, narozený dne XXX, trvale bytem XXX, adresa pro doručování XXX,

je vinen, že

dne XXX v přesně nezjištěné době XXX v katastru obce XXX, na XXX, po předchozím požití alkoholu, snižujícím jeho schopnost nosit zbraň a manipulovat se zbraní na místě veřejnosti přístupném, nedodržel zákonem předepsaný požadavek na zvýšenou opatrnost při zacházení se střelnou zbraní, a v okamžiku, kdy XXX, a v ruce držel svoji legálně drženou dlouhou střelnou zbraň - tzv. „XXX“, výrobce XXX, výrobního čísla XXX, s touto přesně nezjištěným způsobem manipuloval, přičemž došlo k výstřelu ve směru do XXX kdy střela zasáhla dalšího účastníka lovu - poškozeného XXX, narozeného XXX, který v důsledku průstřelu hrudníku utrpěl tříštivou zlomeninu 3. žebra vlevo při hrudní kosti, devastující střelné poranění srdce a hrudní aorty, střelné poranění plic a struktur mezihrudí a tříštivou zlomeninu 7. až 9. hrudního obratle, a který na následky způsobeného poranění zemřel přímo na místě, konkrétně na souřadnicích XXX, kde jej následně sám nalezl ležícího a nejevícího známky života a kde se mu snažil poskytnout první pomoc, kdy shora uvedeným jednáním porušil ustanovení § 29 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů,

tedy

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

jinému z nedbalosti způsobil smrt a uvedený čin spáchal proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho postavení a uloženou mu podle zákona,

čímž spáchal

přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku

a odsuzuje se

podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku k trestu **odnětí svobody** v trvání **2 (dvou) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do věznice **s ostrahou**.

Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku se obžalovanému dále ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu držení, nošení a užívání střelné zbraně na dobu **5 (pěti) let.**

Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovanému dále ukládá trest propadnutí věci, a to konkrétně střelné zbraně tzv. XXX, výrobce XXX, uložené na Krajském ředitelství policie Pardubického kraje, Územním odboru XXX, Odboru služby pro zbraně a bezpečnostní materiál.

Podle § 228 tr. řádu se obžalovanému ukládá povinnost nahradit poškozené společnosti Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky se sídlem Praha 3, Vinohradská 2577/178, IČ: 47114304, **škodu ve výši 7 479 Kč**.

Pode § 228 tr. řádu se obžalovanému ukládá povinnost nahradit nemajetkovou újmu poškozeným:

- XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, ve výši **400 000 Kč.**
- XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, ve výši **XXX.**
- XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, ve výši **XXX.**
- XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, ve výši **15 240 Kč.**

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškození XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX a XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, odkazují se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozený XXX, nar. XXX, trvale bytem XXX, odkazuje se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Státní zástupkyně podala dne 20. 4. 2021 obžalobu na obžalovaného XXX pro skutek uvedený ve výroku rozsudku. Soud ve věci rozhodoval v hlavních líčeních konaných ve dnech 19. 5. 2021. 29. 9. 2021 a 16. 11. 2021.

Rozhodnutí o vině

2. Sám obžalovaný k věci uvedl, že v předmětný den XXX. Nejprve vystřelil XXX, následně pak XXX. Po těchto dvou výstřelech vylezl zpátky XXX, v průběhu toho pak vyšla rána XXX, tomu on nevěnoval pozornost. Dále pokračoval XXX. V tom narazil na tělo XXX. Obžalovaného nenapadlo, že byl XXX zastřelen, předpokládal, že se jedná o XXX, dal mu dávat první pomoc a to zjistil, že byl zastřelen. Běžel domů a tam se napil zbytku vína, co před tím použil na výrobu vinného střiku, asi 3-4x se napil. Pak šel do kuchyně, řekl o smrti XXX, zhruba 2-3x se napil vína z lednice a jeli na místo. Cestou zavolal záchranku. Když byl dotázán na rozpory s výpovědí v přípravném řízení, kde uváděl, že po činu vypil jen dva loky vína z lahve, tak uvedl, že nechtěl na policii přiznat, že vypil 1-1,5 litru vína. Dále uvedl, že nejprve dopil lahev vína v garáži, původně se jednalo o litrovou lahev. Dále pak v kuchyni nalezl lahev, ve které zbyla zhruba polovina, 2-3x se z ní napil, skoro ji možná vypil. Když byl XXX zastřelen, měl XXX, což obžalovanému přišlo zvláštní, protože kdyby slyšel výstřely, tak by XXX vzal a čekal by, zda XXX. Dále obžalovaný uvedl, že se domnívá, XXX, než bylo nakonec uvedeno ve vyšetřovacím pokusu. Co se týče alkoholu zkonzumovaného před činem, zde obžalovaný uvedl, že si dělá vinný střik, do kterého si dává trochu vína, vypil přes den asi 2 dcl tohoto střiku.

3. V první řadě soud zkoumal otázku, zda byl obžalovaný v době, kdy manipuloval se zbraní, pod vlivem alkoholických nápojů. Obžalovanému byla dechovými zkouškami naměřena hladina alkoholu v krvi v 21:31 hodin 1,61 promile, ve 22:12 1,4 promile a ve 22:22 1,35 promile. Následně byly učiněny odběry krve, a to v 01:00 hodin s výsledkem 0,86 g/kg a v 0:200 0,59 g/kg. V řízení byla vyslechnuta znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. Ta ve svém znaleckém posudku dospěla k závěru, že pokud by platila výpověď učiněná obžalovaným v přípravném řízení, ohledně množství alkoholu vypitého po činu, tedy dva loky vína, byla by hladina alkoholu v krvi obžalovaného v době spáchání činu 1,50-2,34 g/kg, a to v závislosti na rychlosti eliminace alkoholu u obžalovaného a na době, kdy přesně k činu došlo. Požití alkoholu v množství uváděném obžalovaným v průběhu dne by znamenalo jeho nulové ovlivnění v době spáchání trestného činu. Pokud by obžalovaný vypil po činu 1-1,5 litru vína, mohlo by to vysvětlit naměřené hladiny alkoholu i v případě, že obžalovaný nebyl v době spáchání trestného činu pod jeho vlivem. Vyslechnutí svědci, konkrétně XXX a XXX popřeli, že by obžalovaného viděli konzumovat ten den alkohol, XXX se s ním střídal XXX viděl jej zblízka, nepozoroval na něm známky ovlivnění alkoholem.

4. Na základě provedených důkazů soud dospěl k závěru, že výpověď obžalovaného učiněná v řízení před soudem je účelová, a že obžalovaný byl výrazně ovlivněn alkoholem v době manipulace se zbraní. Obžalovaný v rámci výslechu v přípravném řízení uvedl, že po činu vypil pouze dva loky vína. Tento výslech byl učiněn za účasti jeho obhájkyně. Lze si jen těžko představit, že by obžalovaný lhal policii ohledně množství alkoholu vypitého po činu, když on a

zejména obhájkyně si museli být vědomi, že tato skutečnost je klíčová pro posouzení, zda obžalovaný jednal pod vlivem alkoholu. Vysvětlení obžalovaného, že se pouze styděl před policisty přiznat, kolik alkoholu vypil po činu, považuje soud za absurdní, když si obžalovaný byl vědom množství alkoholu objektivně zjištěného v jeho krvi a není zřejmé, proč by se měl obžalovaný více stydět za alkohol zkonzumovaný po této tragické události, než za alkohol vypitý před užitím střelné zbraně. Výpovědi XXX pak soud nepovažuje za věrohodné, jelikož se jedná o XXX obžalovaného, mají tedy zjevný zájem na tom, aby zlepšili postavení obžalovaného před soudem. Soud tak dospěl k závěru, že obžalovaný zkonzumoval v průběhu dne větší množství blíže nezjištěných alkoholických nápojů a v době kdy manipuloval se střelnou zbraní a došlo k usmrcení XXX, byl pod výrazným vlivem alkoholu.

5. Dále je nepochybné, že došlo k náhodnému výstřelu ze strany obžalovaného, tuto skutečnost obžalovaný sám doznal. Rovněž z výpovědi obžalovaného i ostatních zúčastněných osob vyplývá, že v daný den na místě střílel pouze obžalovaný a XXX, který vystřelil jednu ránu. Jelikož policie nenalezla kulku, která zabila XXX, zabýval se dále soud otázkou, zda to byl právě obžalovaný, který jej náhodným výstřelem usmrtil. Obhajoba nabízela druhou skutkovou verzi, a to že mohl být XXX usmrcen XXX.

6. Soud dospěl k závěru, že je vyloučeno, že by XXX zastřelil XXX. Tento závěr vychází zejména z výpovědi XXX učiněné v přípravném řízení, která byla XXX svědka čtena za souhlasu stran. Svědek popsal celou situaci a zejména do plánku zakreslil směr, kterým toho dne vystřelil jedinou ránu, kdy tento směr zcela vylučuje, aby kulkou byl zasažen XXX, který byl zastřelen na zcela odlišném místě. Obhájce se snažil v rámci závěrečné řeči tuto výpověď zpochybnit, ačkoliv byl přítomen u výslechu svědka a na místě k tomuto neměl ani námitek a ani žádných dotazů. Soud považuje za vysoce nepravděpodobné, že by se svědek vypovídal křivě a snažil se svést vinu za své jednání na svého syna. Obhájce namítal, že pokud by střílel svědek směrem, kterým uvedl, pak by zasáhnul své auto, nicméně to neodpovídá situaci zakreslené svědkem v plánku. Je pravdou, že svědek by střílel směrem, kde se nacházela příjezdová cesta, nicméně zde má soud za to, že s ohledem na relativně blízkou vzdálenost si mohl být jistý, že se po té nikdo nepohybuje. Naopak svědek si byl vědom místa, kde se nacházel XXX a jedná se XXX, lze si jen stěží představit, že by vystřelil tímto směrem. Pokud by se tak stalo, tak by navíc sXXX, což opět soud považuje za zcela vyloučené. Spekulace o tom, že by XXX, nepovažuje soud za relevantní, jelikož svědek ani neuvedl, jakým způsobem XXX.

7. Obžalovaný se hájil tím, že XXX nespatřil a obhajoba z toho vyvozovala závěr, že XXX musel být již po smrti, nicméně s ohledem na vzdálenost, světelné podmínky a ovlivnění alkoholem je vysoce pravděpodobné, že jej obžalovaný pouze přehlédl. Obhajoba se rovněž snažila zpětně zpochybnit závěry vyšetřovacího pokusu tvrzením, že spontánně obžalovaný držel zbraň v okamžiku vylézání na kombajn v pozici, která by výstřel směřovala do vzduchu. Zde je ovšem nutné zdůraznit, že obžalovaný byl pod vlivem alkoholu a sám uváděl, že vylezl na kombajn ve spěchu, je tedy reálné, že zbraň uchopil jinak, než by učinil za běžných okolností. Obhajoba dále argumentovala tím, že XXX nalezené poblíž místa XXX bylo zastřeleno XXX, to však není pro posouzení věci zásadní, jelikož sama výpověď XXX dle soudu postačuje pro závěr, že XXX nebyl zastřelen jeho zbraní.

8. Ve věci byl zpracován znalecký posudek z oblasti balistiky, který dospěl k závěru, že kulka, která nejprve prošla XXX a následně tělem XXX, spíše odpovídá munici užité obžalovaným, nelze však vyloučit, že se jednalo o náboj předložený XXX. Zde má však soud výrazné pochybnosti o pravdivosti předloženého náboje, který byl orgánům policie předložen až dodatečně, kdy tak obhajoba měla možnost opatřit náboje obdobného chemického složení tak, aby odpovídaly výsledkům stop na XXX. Tyto pochybnosti jsou dále zesíleny skutečností, že na předložených

nábojích se nenacházela DNA XXX, což obhájce odůvodnil tím, že náboje „poprskal“ a z hygienických důvodů je otřel.

9. Soud tak považuje verzi obhajoby spočívající v možnosti zastřelení XXX ze strany XXX za zcela účelovou a nemá pochybnosti o tom, že poškozený XXX byl usmrcen výstřelem ze zbraně obžalovaného.

Právní hodnocení

10. Přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo jinému z nedbalosti způsobí smrt, protože porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona. V řízení bylo prokázáno, že obžalovaný z nedbalosti způsobil smrt poškozeného XXX. Obžalovaný poručil ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/2002 Sb. tím, že neopatrně manipuloval s nabitou střelnou zbraní, kterou nezajistil při vylézání na XXX. Dále pak poručil ustanovení § 29 odst. 3 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb. tím, že manipuloval se střelnou zbraní pod vlivem alkoholických nápojů. Tím byly naplněny všechny zákonné znaky citované skutkové podstaty.

Uložený trest

11. Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Soud také přihlédl také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele.

12. Povaha a závažnost trestného činu jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem. Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédl k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem (dle § 41 a 42 tr. zákoníku), k době, která uplynula od spáchání trestného činu, k případné změně situace a k délce trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu.

13. Obžalovanému polehčuje jeho částečné doznání a také skutečnost, že dobrovolně začal hradit nemajetkovou újmu a poskytl pomoc rodině zesnulého XXX. Obžalovanému rovněž polehčuje jeho dosavadní vedení řádného života. Závažnost jednání obžalovaného naopak zvyšuje skutečnost, že se střelnou zbraní manipuloval pod vlivem alkoholu, což svědčí o naprosté bezohlednosti obžalovaného ke svému okolí.

14. Za přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku stanoví zákon sazbu trestu odnětí svobody v trvání jednoho až šesti let. V případě obžalovaného je nutné přihlédnout k tomu, že obžalovaný svým jednáním způsobil nejtěžší možný následek, a to smrt člověka. Zároveň se tohoto jednání dopustil pod vlivem alkoholických nápojů, kdy si musel být velmi dobře vědom toho, že nesmí manipulovat se střelnou zbraní. Obžalovaný navíc tuto zbraň užil v rámci zcela dobrovolné činnosti, XXX, kdy při vědomí svého stavu tak činit nemusel. Za této situace dospěl soud k závěru, že závažnost jednání obžalovaného vylučuje, aby mu byl uložen jiný trest, než nepodmíněný trest odnětí svobody, jelikož žádný alternativní trest by nedokázal dosáhnout účelu trestu, kterým je mimo jiné i odrazení dalších pachatelů od páchání trestné činnosti. Když soud přihlédl k polehčujícím okolnostem, tak dospěl k závěru, že postačí uložení trestu odnětí svobody v trvání dvou let, tedy v jedné pětině zákonné trestní sazby. Pro výkon tohoto trestu byl obžalovaný zařazen do věznice s ostrahou, jelikož v jeho případě nebyly shledány důvody pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.

15. Obžalovaný se dopustil trestného činu v souvislosti s užíváním střelné zbraně, se kterou manipuloval hrubě neopatrným způsobem a pod vlivem alkoholu. Byl mu tak dále uložen trest

zákazu činnosti spočívající v zákazu držení, nošení a užívání střelné zbraně, kdy závažnosti jednání odpovídá délka trestu v trvání pěti let, tedy v polovině zákonné trestní sazby. Rovněž byl obžalovanému uložen trest propadnutí věci, a to zbraně, kterou použil ke spáchání trestného činu.

Náhrada škody a nemajetkové újmy

16. K trestnímu řízení se připojila poškozená společnost Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky s nárokem na náhradu škody ve výši 7 479 Kč, spočívající v lékařských úkonech provedených usmrcenému XXX. Poškozená společnost řádně doložila vznik nákladů, proto jí byl přiznán nárok na náhradu škody v požadované výši.

17. K trestnímu řízení se dále připojili pozůstalí s nárokem na nemajetkovou újmu spočívající v útrapách spojených s úmrtí blízké osoby, a to konkrétně XXX ve výši 500 000 Kč, XXX, každý ve výši XXX, XXX ve výši 400 000 Kč a XXX ve výši 200 000 Kč.

18. Při stanovení výše nemajetkové újmy vycházel soud z kritérií stanovených v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 894/2018, který stanoví, že za základní částku náhrady, modifikovatelnou s užitím zákonných a judikaturou dovozených hledisek, lze považovat v případě nejbližších osob (XXX) dvacetinásobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za rok předcházející smrti poškozeného. Tato základní částka tak činila 637 700 Kč.

19. Soud přihlédl k tomu, že zesnulý XXX byl osobou v produktivním věku, kdy mu bylo pouhých XXX, byl tedy ve věku, kdy na něm okolí bylo velmi závislé a navíc lze očekávat, že nebýt jednání obžalovaného tak by žil další desítky let. S ohledem na tuto skutečnost byla základní částka zvýšena o 20% pro všechny pozůstalé.

20. Dále soud zkoumal intenzitu vztahu jednotlivých pozůstalých k zesnulému XXX. V případě XXX soud neshledal žádných mimořádných okolností, které by odůvodnily další modifikaci přiznané náhrady nemajetkové újmy, celková částka tak vychází na 765 240 Kč. Obžalovaný však XXX již vyplatil částku 750 000 Kč, ta tak byla odečtena a poškozené XXX byl přiznán nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 15 240 Kč. Se zbytkem svého nároku byla poškozená odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

21. V případě nezletilých dětí soud přihlédl k jejich nízkému věku, kdy XXX. U dcery navíc soud zohlednil to, že dle doložených lékařských zpráv došlo XXX. Na základě těchto skutečností tak byla výše vypočtená částka navýšena o dalších 30% a poškozeným byl přiznán nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši XXX. Se zbytkem svých nároků byli poškození odkázání na řízení ve věcech občanskoprávních.

22. Co se týče poškozené XXX, ta byla dle výpovědi XXX na pomoci ze strany XXX velmi závislá, soud by tak rovněž zvažoval navýšení základní částky v jejím případě. Poškozená se však připojila s nárokem na náhradu nemajetkové újmy toliko ve výši 400 000 Kč a soud je v adhezním řízení vázán tímto nárokem, byl jí tudíž přiznán nárok na náhradu nemajetkové újmy v požadované výši.

23. Poškozený XXX uvedl ve své žádosti, že XXX. Dle výpovědi XXX, XXX zesnulého, opustil XXX. Soud předvolal poškozeného k hlavnímu líčení, aby jej mohl vyslechnout a učinit řádný závěr o tom, v jaké výši mu byla způsobena nemajetková újma. Poškozený se však z účasti u hlavního líčení omluvil ze zdravotních důvodů a odročování hlavního líčení toliko pro objasnění této otázky by znamenalo neúčelné prodlužování trestního řízení. Soud dospěl k závěru, že nárok poškozeného je vysoce pochybný za situace, kdy ten opustil rodinu a neprojevil žádný zájem

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

XXX. Poškozený tak byl odkázán se svým nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních, jelikož v trestním řízení nebylo prokázáno, že by mu byla způsobena nemajetková újma.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho opisu. Odvolání se podává u Okresního soudu v Pardubicích a rozhoduje o něm Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.
Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Rozsudek lze napadnout odvoláním také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout též příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh.
Odvolání musí být ve stanovené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.
Právo podat odvolání nemá ten, kdo se ho platně vzdal.
V případě, že je obžalovaný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a je-li zároveň přiznán poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může poškozený požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Pardubice 16. listopadu 2021

Mgr. Matěj Pilát v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kubálková, DiS.

-

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl ve veřejném zasedání dne 22. února 2022 v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Holíka a soudců JUDr. Šárky Pfeiferové a JUDr. Brigity Košinové o odvolání **obžalovaného XXX**, nar. XXX, bytem XXX, proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 16. listopadu 2021, č. j. 3 T 74/2021-965,

takto:

Z podnětu odvolání obžalovaného se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu ***zrušuje*** *ve výrocích, jimiž bylo rozhodnuto o nárocích XXX, nar. XXX, XXX, nar. XXX a XXX, nar. XXX na náhradu nemajetkové újmy.*

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se v této části ***nově rozhoduje*** *tak, že se obžalovanému ukládá podle § 228 odst. 1 tr. řádu povinnost nahradit XXX, nar. XXX, bytem XXX, částku XXX Kč a XXX, nar. XXX, bytem tamtéž, částku XXX Kč.*

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškození XXX,, odkazují se zbytkem nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle § 229 odst. 1 tr. řádu se poškozená XXX, nar. XXX, bytem XXX, odkazuje s celým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

V dalších výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Šejvlová.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresního soudu byl obžalovaný XXX odsouzen pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Za tento přečin mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody na dva roky, pro jehož výkon byl zařazen podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Obžalovanému byl uložen podle § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu držení, nošení a užívání střelné zbraně na pět let. Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl dále obžalovanému uložen trest propadnutí věci, jmenovitě střelné zbraně, tzv. XXX, výrobce XXX, uloženého v depozitu policie. Podle § 228 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost nahradit Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky, škodu ve výši 7.479 Kč. Podle § 228 tr. řádu byla dále obžalovanému uložena povinnost, aby nahradil nemajetkovou újmu následujícím poškozeným: XXX ve výši 400.000 Kč, nezletilé XXX, nar. XXX, ve výši XXX, nezletilému XXX, nar. XXX, ve výši XXX a XXX, nar. XXX ve výši 15.240 KčS. Podle § 229 odst. 2 tr. řádu byli poškození XXX, odkázáni se zbytkem nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Podle § 229 odst. 1 tr. řádu byl poškozený XXX odkázán s celým uplatněným nárokem na odškodnění na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Zmíněného přečinu se podle skutkových zjištění okresního soudu dopustil obžalovaný tím, že dne XXX v přesně nezjištěné XXX v katastru XXX, na XXX, po předchozím požití alkoholu snižujícím jeho schopnost nosit zbraň a manipulovat se zbraní na místě veřejnosti přístupném nedodržel zákonem předepsaný požadavek na zvýšenou opatrnost při zacházení se střelnou zbraní a v okamžiku, kdy XXX a v ruce držel svoji legálně drženou XXX střelnou zbraň - tzv. „XXX“, výrobce XXX, s touto přesně nezjištěným způsobem manipuloval, přičemž došlo k výstřelu ve směru XXX, kdy střela zasáhla XXX - poškozeného XXX, narozeného XXX. Ten v důsledku průstřelu hrudníku utrpěl tříštivou zlomeninu 3. žebra vlevo při hrudní kosti, devastující střelné poranění srdce a hrudní aorty, střelné poranění plic a struktur mezihrudí a tříštivou zlomeninu 7. až 9. hrudního obratle a na následky způsobeného poranění zemřel přímo na místě, konkrétně na souřadnicích XXX. Zde jej následně sám obžalovaný nalezl ležícího a nejevícího známky života a snažil se mu poskytnout první pomoc. Shora uvedeným jednáním obžalovaný porušil ustanovení § 29 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

3. Proti zmíněnému rozsudku podal obžalovaný ihned po jeho vyhlášení odvolání. Napadl v něm všechny výroky napadeného rozsudku a navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a poté, aby byl zproštěn obžaloby. Pokud by přesto odvolací soud dospěl k závěru, že k usmrcení poškozeného mělo dojít ze zbraně obžalovaného, pak rozhodně obžalovaný odmítá, že by měl být v rozhodné době pod vlivem alkoholu.

4. Okresní soud dovodil, že bez jakýchkoliv pochybností byl obžalovaný v době střelby pod vlivem alkoholu, a důkazy, které mohly prokazovat opak, označil za nevěrohodné. Neuvěřil totiž výpovědi obžalovaného, že po zjištění, že XXX mrtvý, vypil v šoku doma 1 až 1,5 l vína, protože uvěřil jeho první výpovědi zaznamenané dne XXX, kdy uváděl, že po činu vypil jen několik dcl vína. Obžalovaný přitom zároveň v původní výpovědi uváděl, že dopoledne vypil jednu, nejvýše dvě dcl vína a večer pil z lahve a neví přesně kolik. Soud tedy paradoxně uvěřil této výpovědi pouze v té části, kdy se mu to hodilo, nijak ale nezohlednil, to že v téže výpovědi uvedl obžalovaný, že vypil průběžně od rána jen několik dcl vína. Pokud by vycházel z této části výpovědi, pak by kolem 18.00 hodiny nemohl mít obžalovaný v krvi pochopitelně žádný alkohol. Okresní soud se s tímto rozporem nijak nevypořádal. Vybral si jen část důkazů, která zapadala do jím stanovené verze.

5. Okresní soud připouští, že svědci XXX uvedli, že na obžalovaném absolutně nezaregistrovali žádné známky požití alkoholu. Tyto výpovědi však okresní soud označil za nepravdivé jen proto,

že jde XXX obžalovaného. Oba svědci nicméně shodně a opakovaně vypověděli, že obžalovaný nejevil v rozhodné době žádné známky ovlivnění alkoholem. Na těchto výpovědích setrvali během celého řízení. Původní výpověď obžalovaného navíc mohla být ovlivněna situací bezprostředně po události, která obžalovaného XXX, a i podle posudku znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, prof. MUDr. Ladislava Hosáka, PhD. se u obžalovaného tři týdny po činu XXX. Rovněž svědek XXX, který hovořil s obžalovaným, na něm nepozoroval žádné známky ovlivnění alkoholem. Shodně vypovídali i svědci XXX. Navíc podle svědků konzumuje obžalovaný alkohol jen příležitostně. I posudek znalce MUDr. Hosáka přitom dovozuje, že v případě opilosti by na obžalovaném muselo být zjevné požití alkoholu.

6. Během šetření byla nalezena XXX a je zřejmé, že jedno bylo zasaženo kulkou a druhé XXX. Šlo tedy o výstřely obžalovaného, a jestliže XXX, je zřejmé, že nemohl být ovlivněn alkoholem. Znalecký posudek PharmDr. Jany Malákové, PhD. propočetl řadu variant ovlivnění obžalovaného alkoholem a následně připouští, že hladina alkoholu u obžalovaného mohla být v rozhodné době i nulová. Bilančním výpočtem založeným na výpovědi obžalovaného o požívání vína před činem byla tedy určena nulová hladina alkoholu v rozhodné době. To znalkyně vyvodila i z původní výpovědi obžalovaného, kterou pokládal okresní soud za pravdivou. Proč se odlišovala původní a pozdější výpověď obžalovaného stran doby a konzumace alkoholu a proč došlo ke změně této výpovědi, to bylo logicky vysvětleno. Každopádně všichni svědci potvrdili, že obžalovaný nejevil sebemenší známky alkoholu. Lze tedy pokládat za vyvrácené, že by v době střelby, tedy užívání zbraně, se obžalovaný nacházel pod vlivem alkoholu, a žádný důkaz nepodporuje spekulaci soudu, že se měl nacházet pod vlivem alkoholu, což odůvodňuje přísnější trest. Ovlivnění obžalovaného alkoholem, by přitom mělo i dopad na pojistné plnění a při závěru o ovlivnění alkoholem by XXX poškozeného pana XXX byly připraveny o zhruba 1.000.000 Kč pojistného.

7. Obžalovaný připouští, že bezprostředně poté, kdy nalezl zastřeleného pana XXX, sám nijak nepochyboval o tom, že uvedené neštěstí způsobil on zmíněným náhodným výstřelem. Z provedeného dokazování, jmenovitě ze znaleckého posudku Kriminalistického ústavu v Praze, na základě analýzy v oboru fyzikální chemie a balistiky a i po výslechu zpracovatele ústavního posudku se objevila i jiná možnost, že mohl být XXX usmrcen výstřelem z XXX. Zpracovatel posudku Ing. Josef Krutil byl přítomen při vyšetřovacím pokusu a z něj vyšlo najevo, že možní střelci mohli být dva. Znalec dále uvedl, že nejspíše došlo k zasažení poškozeného XXX střelou XXX, ale nemohl vyloučit ani bližší ráži, tedy i XXX. Pokud okresní soud argumentoval svědeckou výpovědí XXX, tak jeho svědecká výpověď není zcela v souladu s dřívějším podáním vysvětlení ihned po události, ani se všemi dalšími důkazy. Okresní soud dedukuje chybné závěry, pokud dovozuje, že by svědek XXX musel střílet směrem na XXX, to ovšem není pravda, protože v době, kdy vystřelil, tak XXX.

8. Obžalovaný nesouhlasí s invektivami adresovanými obhajobě, která se nesnažila zpochybnit závěry vyšetřovacího pokusu, ale důvodně upozorňovala na to, že když obžalovaný XXX. Pokud byla snaha ukázat, že zbraň mohla být i ve vodorovné poloze, pak došlo k určité manipulaci se zmíněným důkazem. Obžalovaný dále rozhodně odmítl argumentaci vztahující se k munici vydané XXX. Tato munice byla vydána policii, aby mohla být využita pro zkušební střelbu při balistických zkouškách z důvodu její ráže a nikoliv kvůli složení náboje. Obžalovaný ani obhájce nemohli tušit, zda a co případně bude zjištěno kriminalistickým zkoumáním na Kriminalistickém ústavu ke složení střeliva. K výhradě, že na předložených nábojích se nenacházela DNA obžalovaného, bylo logicky připomenuto, že z hygienických důvodů v situaci pandemie byly náboje před předáním otřeny a dezinfikovány. Není ani důvod vyvozovat nějaké podezření z toho, že XXX používají při lovu střelivo stejné značky a kvality, a i pokud by nebylo předmětné střelivo předáno, stejně by musel okresní soud připustit, že mohli oba střílet stejným střelivem. Z provedených důkazů tak není možné učinit bez pochybnosti jednoznačný závěr o tom, že byl

XXX usmrcen střelou z pušky obžalovaného XXX, nelze totiž vyloučit možnost, že šlo o zásah z XXX dosud nezjištěného střelce nebo z XXX. Individuální identifikace v tomto směru byla vyloučena.

9. V prvních hodinách po události si obžalovaný skutečně myslel, že k zastřelení XXX mohlo dojít jen jeho náhodným výstřelem z pušky, kdy se vracel XXX. Za účasti policie hledali následně vysvětlení, jak asi mohla událost proběhnout, nicméně řada okolností nesouhlasila a postupně se musela určitá fakta ohýbat, než se věci ujali skuteční experti a nezávislí znalci z Kriminalistického ústavu policie v Praze. Na straně policie přitom došlo ve věci k celé řadě selhání. Chybné bylo už samotné zajištění místa činu, nebyla dokumentována XXX porostu v místě, kde došlo k zastřelení XXX. Ta se pak musela dovozovat z videozáznamů. Nebylo zadokumentováno postavení XXX a došlo k jejímu nepochopitelnému posunutí a změně nastavených parametrů. Nebyla vyhledána střela, která zasáhla XXX, k čemuž mohlo dojít za pomoci detektoru kovů, a za flagrantní pochybení lze označit i skutečnost, že kriminalistický technik naprosto znehodnotil jako důkaz průstřel v XXX, odkud odebral kus materiálu pro další zkoumání. Při prvním natáčení vyšetřovacího pokusu se policisté snažili přesvědčit zdeptaného obžalovaného, aby ukázal, jak asi mohlo dojít k tomu, že by výstřel z jeho XXX směřoval k místu, kde byl nalezen zastřelený XXX. Poté, kdy takováto alternativa byla vyzkoušena a vymyšlena, bylo teprve natočeno, jak se to mohlo stát.

10. Obžalovaný po vystřízlivění, po pobytu v cele předběžného zadržení a po prodělaném šoku, kdy si vyvodil, že to mohl být on, kdo zastřelil XXX a XXX náhodným výstřelem, si vůbec nebyl původním dějem jistý. Přitom spontánně vystupoval do XXX, jejíž hlaveň byla směřována nahoru. V takové situaci měli policisté vyšetřovací pokus ukončit a nepokoušet se zrežírovat, jak by případně mohl děj proběhnout, aby výstřel směřoval nikoliv vzhůru, ale horizontálně. Obžalovaný od samého počátku připouštěl, respektive si dovozoval, že poškozený mohl být zasažen náhodným výstřelem z jeho pušky. Obžalovaný to nevylučuje ani dnes, i když stejně nelze vyloučit možnost, že smrtelný výstřel vyšel z pušky XXX. Při XXX pro hluk neslyšel obžalovaný žádné další výstřely. Byl si vědom toho, že při návratu XXX vyšel nechtěný a náhodný výstřel třetího náboje, to vše tedy vnímal intuitivně a vyvodil verzi, kdy následek bral na sebe. Až následně bylo policií zjištěno, že v podvečer v inkriminovanou dobu střílel i XXX.

11. Na podkladě původního vyjádření samotného obžalovaného pak policie přizpůsobovala veškeré vyšetřovací úkony a skutečnosti této verzi, kterou zaujal v emotivním rozpoložení. Policie pak víceméně rezignovala na standardní postupy a její flagrantní chybou byla i skutečnost, že u několika následně nalezených XXX nebylo provedeno řádné zadokumentování těchto důkazů a XXX vyndával pod dohledem policistky i jeho kolegy svědek a u XXX nepřiložili při dokumentaci na střelu ani měřítko. Přesto lze dovodit, že XXX byla zastřelena výstřely ze zbraně obžalovaného. Další chybou bylo, že si policie nevyžádala od všech přítomných střelivo, kterým uvedený den stříleli, a teprve následně bylo potřeba pochybení napravovat.

12. Obžalovaný rozhodně nesouhlasí s vyhodnocením výpovědi svědka XXX. Nepřesvědčivě soud dovozuje, že pokud by jmenovaný střílel proti cestě, mohl si být jistý, že se po ní nikdo nepohybuje. To je zjevná chyba, protože za XXX by svědek nic neviděl. Podobně chybné je tvrzení soudu, že by v opačném směru svědek střílel do směru, kde XXX, a poslední XXX dohledané ve spodní části pole nelze spojovat s panem XXX, protože bylo prokazatelně zastřeleno XXX, který používal ten den jenom obžalovaný. Nikdo jiný neměl zbraň, ze které by bylo možné XXX vystřelit. Rozhodně ne XXX. Ten tedy prokazatelně žádné XXX, a pokud ano, muselo by XXX.

13. Okresní soud uvěřil výpovědi svědka XXX z XXX, že střílel jiným směrem, než do míst, kde byl zasažen poškozený, a na přiloženém plánku vyznačil směr střelby. Nicméně obžalovaný projevuje

pochybnost o platnosti této výpovědi a plánku. Svědek XXX po poučení o právu odepřít výpověď uvedl, že tohoto práva využívá, vypovídat nechce a nebude. O použitelnosti podané výpovědi, její věrohodnosti a psychickém stavu svědka v době výpovědi je třeba pochybovat již z tohoto důvodu. Přiložený plánek je pak nesmyslný, protože pokud by svědek střílel směrem, který zakreslil, musel by si prostřelit své auto, a střílet ve směru na své auto by byl nesmysl. Svědek by pak musel střílet i proti příjezdové cestě a dokonce proti hlavní silnici, což je s ohledem na jeho zkušenosti absolutně vyloučeno. Nemohl střílet ve směru zaznamenané šipky, ale daleko více vpravo. Pokud pak uváděl, že po výstřelu XXX směrem dolů, jak předtím střílel, je evidentní, že v tomto směru jeho výpověď neodpovídá a nákres je v rozporu s výpovědí i realitou na místě. XXX by totiž musela vyběhnout vedle něho v bezprostřední blízkosti, ale aby je mohl zaměřit v optice, musela by být ve vzdálenosti nejméně třicet až čtyřicet metrů. Svůj jediný náboj tak svědek musel vystřelit úplně jiným směrem, než jak bylo namalováno v bezcenném plánku.

14. Při zmíněném výslechu byl ostatně svědek úplně mimo, proto si ani nepamatoval, že se v čase mezi 19.15 až 19.25, se snažil opakovaně dovolat svému synovi. I to svědčí o XXX. Zmíněný popis a plánek svědka XXX je naprosto zmatečný stejně jako jeho výpověď, což je pochopitelné s ohledem na jeho XXX. Nelze vyloučit, že poškozený mohl být zastřelen ze svědkovy zbraně, a to si zřejmě svědek nechtěl ani vnitřně přiznat.

15. Z provedených důkazů tedy nepochybně vyplývá, že obžalovaný XXXa, jedno XXX. Pokud byl schopen ze své pušky na větší vzdálenost dvěma výstřely XXX, tak logicky nemohl být ovlivněn alkoholem a musela být zároveň perfektní viditelnost, nebo jinak by takový výsledek nedokázal.

16. V místě nálezu poškozeného XXX. Obžalovaný přitom od počátku tvrdí, že poškozeného vůbec z kombajnu neviděl, a je proto pravděpodobné, že v rozhodné době byl už možná střelen. Tomu by mohl nasvědčovat i fakt, že XXX i v době, kdy obžalovaný XXX. Je logické, že by žádný XXX.

17. Obžalovaný se pak snaží XXX podle svých možností, poskytuje této rodině jako projev solidarity a v rámci finanční pomoci nemalé finanční částky a je připraven v tom pokračovat třeba do XXX, bez ohledu na výsledek soudního řízení. Bez ohledu na to, v jaké výši byla stanovena povinnost v napadeném rozsudku, tak bude obžalovaný i nadále poskytovat pomoci rodině pana XXX. To ovšem pouze v případě, že mu to dovolí ekonomická situace, neboť pokud by měl nastoupit výkon trestu odnětí svobody, nemohl by organizovat další pomoc a mohlo by dojít ke zhroucení XXX. Obžalovaný proto navrhl, aby odvolací napadený rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení a novému rozhodnutí, případně aby jej po zrušení napadeného rozsudku odvolací soud sám zprostil obžaloby.

18. Intervenující státní zástupce navrhl odvolání obžalovaného jako nedůvodné zamítnout. Podle něj okresní soud v zásadě správně a logicky vyhodnotil provedené důkazy a s rozpory mezi nimi se dostatečně přesvědčivě vypořádal. Obžalovaný v odvolání využil jen dílčí pasáže, které se hodily pro uplatnění vlastní verze. Pokud jde o ovlivnění alkoholem, tak znalkyně pracovala s více variantami, které vycházely z výrazně odlišných postupných výpovědí obžalovaného. Prvotní výpovědi podané krátce po události se přitom jeví jako logické a nezkreslené. Ze svědecké výpovědi XXX, která byla spontánní a logická, jednoznačně vyplynulo, že svědek vystřelil jedinou ránu, která směřovala úplně obráceným směrem, než se nacházel poškozený. Bylo tak vyloučeno, že by usmrcení mohla způsobit střela ze XXX. Celá řada důkazů tak prokazuje přesvědčivě vinu obžalovaného. S ohledem na závažnost spáchaného činu a způsobení fatálního následku nelze pokládat za dostačující jiný než nepodmíněný trest odnětí svobody. Za zákonné a opodstatněné pokládá i další výroky o trestu zákazu činnosti a trestu propadnutí věci. I v případě rozhodnutí o náhradě škody, okresní soud zdůvodnil, proč přiznal uvedené odškodnění a proč navýšil obvyklou standardní přiznávanou částku. Rozsudek okresního soudu tak pokládá za správný ve

všech výrocích a navrhl proto odvolání jako nedůvodné zamítnout. Zamítnutí odvolání obžalovaného navrhli i poškození.

19. Z podnětu podaného odvolání, v němž byla uplatněna řada námitek proti procesnímu postupu i výroku o vině, musel odvolací soud ve smyslu § 254 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. řádu přezkoumat zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a to i výroků o trestech a o náhradě škody, respektive nemajetkové újmy, které navazovaly na dotčený výrok o vině. Zároveň pak přezkoumal i postup řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a poté dospěl k následujícím závěrům.

20. Provedeným dokazováním se nepodařilo zcela přesně určit dobu, kdy došlo k usmrcení poškozeného. Doba jeho smrti byla stanovena v určitém rozmezí na podkladě zjištění, kdy naposledy telefonoval, a když přestal přijímat telefonické hovory. Policii byla zmíněná událost oznámena až těsně před 21.00 hod., kdy v mezidobí se obžalovaný po nalezení těla usmrceného poškozeného vrátil domů a posléze se odjel společně se XXX na místo, kde se nacházel poškozený. Vlivem těchto okolností až s určitým časovým odstupem bylo zjišťováno, do jaké míry je obžalovaný ovlivněn alkoholem. Z výsledků dechových zkoušek a odběrů krve je zřejmé, že po celou dobu od chvíle, kdy na místo dorazila policie, hladina alkoholu v těle obžalovaného klesala. Vzhledem k oznámení XXX, kdy uvedla, že XXX zastřelil poškozeného XXX a obžalovaný sám, že XXX, kdy i na místě bylo patrné značné rozrušení obžalovaného, se policie logicky rozhodla z místa odstranit zbraň poškozeného, kterou policisté uzamkli do služebního vozu. Nelze zcela vyloučit, že přitom mohlo k určité změně polohy trojnožky, na které puška visela.

21. Dále pak policie provedla celou řadu kroků směřujících k objasnění události. Kromě výslechů osob, které mohly k věci podat relevantní informace, byla postupně provedena celá řada znaleckých zkoumání z oborů kriminalistika, fyzikální chemie a balistika. Zpočátku byl zkoumán i kovový materiál vyňatý z těla usmrceného a porovnáván se vzorky střeliva a materiálem prostřelené trojnožky, z níž byl odebrán vzorek za tímto účelem. K doplnění podkladů pro vypracování znaleckého posudku Kriminalistického ústavu byl proveden i vyšetřovací pokus, kterého se zúčastnili znalci zmíněného ústavu, a v rámci tohoto pokusu byl simulován pravděpodobný průběh děje a zejména označována místa, kde se měly na zmíněném poli v rozhodné době nacházet jednotlivé osoby, především ty, které manipulovaly se střelnou zbraní. Při vyšetřovacím pokusu bylo zároveň vyloučeno, že by mohlo dojít k zastřelení poškozeného střelcem z některého z blízkých posedů. Výhled z posedů do místa, kde se nacházel poškozený, totiž zakrývaly stromy.

22. Jedním z důkazů, které musel brát okresní soud v úvahu, byla výpověď XXX. Po znaleckém zkoumání, k němuž byly předloženy zbraně osob, které se tehdy nacházely v prostoru XXX, totiž znalci dovodili, že výstřel, kterým byl usmrcen poškozený, mohl padnout pouze ze zbraně obžalovaného nebo XXX, kterou užíval XXX. Za pravděpodobnější pak označili znalci zásah ze zbraně obžalovaného. Nemohli však zcela vyloučit ani možnost, že střela vyšla z XXX

23. XXX byl vyslechnut jako svědek za účastí dvou advokátů, totiž obhájce obžalovaného a zmocněnce poškozených. I když ve formuláři protokolu bylo nejprve zaznamenáno, že po poučení podle § 100 tr. řádu svého práva využije a vypovídat nechce a nebude, tak poté, co mu bylo poskytnuto podrobnější poučení a vysvětlení, uvedl, že zmíněnému poučení porozuměl, že si je vědom váhy své výpovědi i možných důsledků, které z toho vyplynou, a rozhodl se k věci vypovídat. Výslovně byl přitom upozorněn na to, že nemusí vypovídat v řízení, v němž je obviněn jeho XXX, a rovněž na právo odmítnout výpověď, pokud by se domníval, že si jí může sám způsobit nebezpečí trestního stíhání. Svědek pak velmi podrobně popsal XXX. Detailně vylíčil, kde se pohyboval on a kde další osoby a jak XXX. Na předloženém plánku, respektive fotografické mapě, pak svědek vyznačil, kde se v rozhodné době XXX, a svědek vyznačil, že střílel na XXX prakticky v opačném směru. I z jeho výpovědi vyplývá, že v rozhodné době se už

šeřilo. Svědek vystřelil XXX jednu ránu. XXX však na místě neleželo, rozhodl se proto, že teprve druhý den ho zajde dohledat. S ohledem na pokročilou dobu, kdy se už šeřilo, ještě vyzval XXX, aby už skončili s prací.

24. U zmíněného výslechu kladl obhájce svědkovi otázky, na které svědek věcně odpovídal. Nic nesvědčí o tom, že by měl být při výslechu svědek nějak dezorientován, že by si nebyl schopen některé okolnosti vybavit, i když připustil, že neví o tom, že XXX po události několikrát volal. K průběhu samotného výslechu zmíněného svědka neměl přitom obhájce žádné výhrady. Později se svědek XXX odmítl zúčastnit vyšetřovacího pokusu a odmítl jako svědek vypovídat i u hlavního líčení. Jeho údaje se ale nijak nerozchází s výpovědí dalšího svědka XXX, který se nacházel ještě blíže k místu, kde byl zastřelen poškozený.

25. Jako logická se jeví úvaha, že svědek XXX neměl důvod střílet XXX, a lze usuzovat, že i XXX. I podle odvolacího soudu tak bylo možné pokládat za logický a věcně správný závěr, že k usmrcení poškozeného XXX došlo výstřelem ze zbraně obžalovaného.

26. U žádného jiného z účastníků lovu nebylo zjištěno, že by mu vyšel náhodný nemířený výstřel. Zkoumáním kriminalistického ústavu bylo vyloučeno, že by poškozený mohl být zasažen zbraněmi jiných účastníků lovu. Znalci připouštějí možnost zásahu výstřelem pouze ze zbraně obžalovaného, případně jeho XXX. Ten jako svědek vypovídal krátce po události, ještě před tím, než XXX, a podrobně a logicky popsal, v kterých místech se nacházel, a kterým směrem vystřelil jedinou ránu. Jako logický se jeví údaj, že nestřílel ve směru k XXX, ve kterém XXX. Svědek XXX se také nacházel v daleko větší vzdálenosti od místa, kde byl nalezen usmrcený poškozený. Blíže k tomuto místu se nacházeli obžalovaný a svědek XXX.

27. Chování samotného obžalovaného od počátku nasvědčovalo k tomu, že právě on byl střelcem, který usmrtil poškozeného. Takto věc oznámil své XXX, to bylo tlumočeno i v telefonátu na policii a teprve později začal obžalovaný zpochybňovat možnost, že poškozený byl usmrcen právě výstřelem z jeho zbraně. Vyšetřovacího pokusu se účastnil obhájce obžalovaného spolu s další kolegyní a konzultantem, kterého si obhájce přibral, a během vyšetřovacího pokusu byla obhájci i obžalovanému poskytnuta opakovaně možnost, aby do průběhu pokusu zasahovali, aby se k němu vyjadřovali a uplatňovali případné námitky. Za této situace není důvod hodnotit průběh vyšetřovacího pokusu jako nějakou účelovou manipulaci s obžalovaným.

28. Pokud by si byl od počátku obžalovaný jistý tím, že nechtěná rána směřovala do vzduchu, pak by neměl důvod dovozovat, že poškozeného zastřelil právě on.

29. Odvolací soud pak akceptoval i závěr okresního soudu, že v době činu byl obžalovaný ovlivněn alkoholem, který před tím konzumoval. Obžalovaný byl vyslýchán v pozici obviněného dva dny po události za účasti obhájkyně, kterou si zvolil, a ve své výpovědi tehdy podrobně a spontánně popsal průběh celého děje, jak si ho vybavoval. S ohledem na zjištěnou vysokou hladinu alkoholu v krvi byl dotazován i na to, kdy a v jaké míře konzumoval alkoholické nápoje. Sám uvedl, že alkohol užívá jen příležitostně, zhruba dvakrát do týdne půl litru vína. Uvedl, že dopoledne vypil doma asi dvakrát 2 dcl bílého vína a odpoledne ještě asi dvakrát 2 dcl červeného vína. Ty vypil z láhve na XXX v odpoledních hodinách, kdy čekal, až XXX. Obžalovaný pak uvedl, že po činu se napil rovněž bílého vína. Šlo ale jen asi o dva loky z lahve.

30. U hlavního líčení v situaci, kdy byl obžalovaný seznámen s důkazy shromážděnými v přípravném řízení, mezi jinými i se znaleckým posudkem, z něhož vyplynulo, že po vínu vypitém dopoledne by mohl mít v době činu nulovou hranici alkoholu v krvi, ale jen za předpokladu, že by po události vypil nejméně 1 až 1,5 l vína, začal obžalovaný tvrdit, že právě takto velké množství vína vypil až po návratu domů, než odjel s XXX zpátky na místo, kde se nacházel poškozený. Takové množství by přitom odpovídalo dvěma lahvím vína, které měl obžalovaný vypít ve velmi krátké době.

31. I u hlavního líčení obžalovaný připustil, že na XXX měl lahev obsahující lahev s alkoholem. Začal ale tvrdit, že nešlo o víno, ale jen o vinný střik v minimální koncentraci v poměru asi 1:10, ze které vypil jen 2 dcl. V posuzované věci tak došlo k postupné změně výpovědi a to na podkladě znaleckého zkoumání, které stanovilo na základě zpětného propočtu jednotlivé alternativy možného ovlivnění obžalovaného alkoholem v době činu.

32. Lze připustit, že vlivem rozrušení si obžalovaný nemusel přesně pamatovat, jaké množství vína vypil po návratu domů. Zde se ale zdržel evidentně krátkou dobu, protože společně XXX se vrátili zpět na místo, kde zůstal ležet poškozený, a je nevěrohodné, že by v tak krátké době vypil dvě lahve vína. Z výpovědí obžalovaného přitom vyplývá, že v situaci, kdy plánoval na uvedený den XXX, obžalovaný už v dopoledních hodinách konzumoval alkoholické nápoje. Popíjel víno a i odpoledne, kdy vyjel ve XXX, kdy předpokládal řízení motorového vozidla a manipulaci se střelnou zbraní, si na XXX obžalovaný vezl lahev obsahující alkoholický nápoj, ze které ještě během odpoledne upíjel. U hlavního líčení sice obžalovaný tvrdil, že šlo o vinný střik v minimální koncentraci, v přípravném řízení, ale uváděl, že takto vypil odpoledne ještě dvakrát 2 dcl červeného vína. Jeho výpověď z přípravného řízení v tomto směru lze pokládat za věrohodnější a pozdější navyšování údajů o množství alkoholu konzumovaného po činu lze vysvětlit snahou vyvrátit úvahu o tom, že už v době použití střelné zbraně mohl být obžalovaný pod vlivem alkoholu.

33. V průběhu trestního řízení nikdy nebylo použito právní posouzení jednání obžalovaného jako přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku, i když tato kvalifikace by přicházela v úvahu, pokud by se zbraní manipuloval ve stavu vylučujícím způsobilost k výkonu této činnosti. Přesnou hladinu ovlivnění obžalovaného alkoholem v době střelby ze zbraně se však určit nepodařilo. Z provedených důkazů lze nicméně vyvodit, že obžalovaný i při vědomí toho, že uvedeného dne bude odpoledne manipulovat se zbraní a že bude řídit motorové vozidlo, popíjel alkoholické nápoje už v dopoledních hodinách a dokonce sebou na pole ve čtyřkolce vezl lahev obsahující rovněž alkoholický nápoj, ze které během odpoledne upíjel. Pokud za této situace okresní soud dovodil shodně s obžalobou, že před manipulací se zbraní konzumoval obžalovaný alkohol a že vliv alkoholu u něj mohl nepříznivě ovlivnit jeho schopnosti, aniž by však prokazatelně došlo přímo k navození stavu vylučujícího způsobilost, pak lze s takovým závěrem souhlasit.

34. Není zároveň důvod předpokládat, že by se měl v rozhodné době obžalovaný nacházet ve stavu nějaké těžké opilosti. Tu na něm žádný z vyslechnutých svědků nepozoroval, nicméně sám obžalovaný připouští, že i v odpoledních hodinách na poli konzumoval alkoholické nápoje z lahve, kterou sebou vezl.

35. Z provedených důkazů tak bylo možné dovodit jednak to, že k usmrcení poškozeného došlo výstřelem ze zbraně obžalovaného, dále pak i to, že před manipulací se zbraní před střelbou požíval obžalovaný alkoholické nápoje, ačkoliv zřejmě nikoliv do té míry, aby u něj navodily stav vylučující způsobilost k výkonu této činnosti ve smyslu § 274 tr. zákoníku. Samotné jednání obžalovaného bylo plně na místě označit za rozporné s citovanými ustanoveními zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu. Obžalovaný předně manipuloval se zbraní po předchozím požití alkoholu a jeho nakládání se střelnou zbraní bylo velmi nedbalé, neopatrné a nebezpečné a vedlo k ohrožení života a zdraví dalších osob a následně i k usmrcení poškozeného. Jako zkušený držitel zbrojního průkazu, při vědomí toho, že po dvou výstřelech zůstává třetí hlaveň nabitá, tedy s nabitou zbraní, kterou obžalovaný nezajistil, XXX a v této situaci došlo k náhodnému nemířenému výstřelu. Důsledkem zmíněného jednání pak bylo usmrcení poškozeného XXX, který utrpěl především průstřel srdce.

36. I když jde o nedbalostní trestný čin, nelze pomíjet, že obžalovaný způsobil smrt mladého člověka v produktivním věku a že jeho pochybení spočívalo v naprosto nelogickém a nebezpečném chování a manipulaci se střelnou zbraní. Obžalovaný je zkušeným střelcem, se zmíněnou zbraní

zacházel běžně, musel si být vědom toho, že po dvou výstřelech zůstala třetí hlaveň zbraně nabitá, přesto zbraň nezajistil. To bylo naprosto flagrantní pochybení a se zbraní navíc obžalovaný manipuloval poté, kdy předtím konzumoval alkoholické nápoje. S nabitou a nezajištěnou zbraní pak obžalovaný XXXX, tedy vykonával náročnější činnost, při které mohlo hrozit nebezpečí, a to např. XXX a v této situaci z nezajištěné zbraně obžalovaného vyšel výstřel, který usmrtil poškozeného.

37. Zmíněné jednání proto důvodně okresní soud posoudil jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Obžalovaný totiž jinému z nedbalosti způsobil smrt a uvedený čin spáchal v důsledku porušení citovaných ustanovení § 29 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) zák. č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu.

38. S ohledem na charakter pochybení obžalovaného, který se zbraní manipuloval po požití alkoholu a výrazně nebezpečným způsobem, ve spojení s tragickým následkem, který byl jeho jednáním způsoben, dovodil i odvolací soud, že přes dosavadní řádný život obžalovaného a přes to, že od počátku poskytoval obžalovaný nezanedbatelnou pomoc pozůstalým po zemřelém, je na místě postihnout ho již uložením nepodmíněného trestu odnětí svobody. Okresní soud v rámci trestní sazby od jednoho roku do šesti let uložil obžalovanému trest na dva roky, tedy mírně nad spodní hranicí trestní sazby a s ohledem na uváděné okolnosti činu i s přihlédnutím k osobním poměrům obžalovaného, který dosud vedl řádný život, lze takto uložený trest pokládat za přiměřený. Zákonným hlediskům pak odpovídá i zařazení obžalovaného pro výkon trestu do věznice s ostrahou.

39. Závažného trestného činu se obžalovaný dopustil v souvislosti s nebezpečnou manipulací se zbraní v rozporu s příslušným předpisem, oprávněně proto okresní soud ukládal i citelnější trest zákazu činnosti spočívající v zákazu držení, nošení a užívání střelné zbraně na dobu pěti let. Při spáchání samotného činu byla použita legálně držená zbraň obžalovaného, ta byla prostředkem (nástrojem), který byl ke spáchání činu použit. Zmíněná zbraň byla zajištěna, nachází se v depozitu Policie ČR, a jelikož jde o předmět použitý ke spáchání trestného činu, mohl být vysloven trest propadnutí této střelné zbraně.

40. Okresní soud v návaznosti na závěr, že usmrcení poškozeného způsobil obžalovaný, důvodně také zavázal obžalovaného, aby nahradil zdravotní pojišťovně škodu spočívající v nákladech na výjezd záchranné služby, která byla na místo přivolána XXX.

41. Nárok na odškodnění nemajetkové újmy uplatnila řada poškozených. Z podnětu odvolání podaného pouze obžalovaným nebylo možné měnit jednotlivé výroky rozsudku v jeho neprospěch. V případě pozůstalých, které lze řadit do kategorie nejbližších osob, tedy příbuzných zemřelého, jako XXX, okresní soud správně stanovil základní výši běžně poskytované náhrady na částku 637.700 Kč ve shodě s rozhodnutím Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 25 Cdo 894/2018. Okresní soud pak u obou XXX a částku, kterou by měla obdržet manželka zemřelého, pak o 20%. Poukázal přitom na to, že šlo o relativně mladého člověka, na kterém byla závislá rodina s dětmi. V případě XXX.

42. Třebaže není důvod zmíněné okolnosti opomíjet, přesto podle odvolacího soudu ve srovnání s jinými případy podobného odškodnění je nutné vyhodnotit ve prospěch obžalovaného skutečnost, že k usmrcení poškozeného došlo v důsledku nedbalosti obžalovaného, nikoliv úmyslným útokem, a zejména pak skutečnost, že od samého počátku obžalovaný zajišťoval poškozeným nejenom finanční, ale i osobní pomoc, jak potvrdila u hlavního líčení svědkyně XXX. Za těchto okolností s přihlédnutím k chování obžalovaného po činu dospěl odvolací soud k závěru, že lze za dostačující považovat základní částku ve výši 637.700 Kč v případě nejbližších pozůstalých.

43. Z podnětu odvolání obžalovaného proto zrušil odvolací soud výrok týkající se nároků přiznaných XXX a každému z XXX přiznal částku XXX. Se zbytkem nároků byli tito poškození odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. V případě XXX zemřelého XXX, které zatím obžalovaný XXX vyplatil částku 750.000 Kč, šlo o sumu, která přesáhla vypočtenou výši odškodnění, proto tato poškozená byla odkázána s celým svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. XXX byla přiznána částka 400.000 Kč, kterou požadovala. Nejde přitom o částku přesahující částku, kterou lze označit za přiměřenou a odpovídající. V jejím případě proto ke změně výroku okresního soudu nedošlo, stejně jako v případě XXX, jehož okresní soud odkázal s uplatněným nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních.

44. Při rozhodování o odvolání obžalovaného tedy dospěl odvolací soud k závěru, že ve vztahu k výrokům o vině a trestu není důvod rozhodnutí okresního soudu rušit nebo měnit. V případě rozhodování o nárocích na náhradu škody a nemajetkové újmy pak zrušil výrok týkající se XXX a XXX zemřelého a v této části nově rozhodl, kdy XXX přiznal částky nižší a XXX zcela odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Ve všech dalších výrocích však zůstal napadený rozsudek nezměněn.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obžalovaný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Pardubice 22. února 2022

JUDr. Aleš Holík v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Šejvlová.

Shodu s prvopisem potvrzuje Tereza Šejvlová.

6 Tdo 488/2022-1041

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 16. 6. 2022 o dovolání, které podal obviněný **XXX**, nar. XXX, trvale bytem XXX, proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 22. 2. 2022, č. j. 13 To 19/2022-989, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 3 T 74/2021, t a k t o :

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného XXX **odmítá.**

O d ů v o d n ě n í :

I.
Dosavadní průběh řízení

1. **Rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 16. 11. 2021, č. j. 3 T 74/2021-965**, byl obviněný XXX (dále „obviněný“, příp. „dovolatel“) uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku, jehož se podle jeho skutkových zjištění dopustil tím, že

dne XXX 2019 v přesně nezjištěné době XXX v katastru obce XXX, na částečně posekaném poli během sekání kukuřice a lovu černé zvěře, po předchozím požití alkoholu, snižujícím jeho schopnost nosit zbraň a manipulovat se zbraní na místě veřejnosti přístupném, nedodržel zákonem předepsaný požadavek na zvýšenou opatrnost při zacházení se střelnou zbraní, a v okamžiku, kdy stoupal či stál na schůdcích či podestě přede dveřmi nevypnutého kombajnu značky XXX, a v ruce držel svoji legálně drženou dlouhou střelnou zbraň - tzv. „XXX“, výrobce XXX, výrobního čísla XXX, vzoru XXX, s touto přesně nezjištěným způsobem manipuloval, přičemž došlo k výstřelu ve směru do dosud neposekaného úseku pole kukuřice, kdy střela zasáhla dalšího účastníka lovu - poškozeného XXX, narozeného XXX, který v důsledku průstřelu hrudníku utrpěl tříštivou zlomeninu 3. žebra vlevo při hrudní kosti, devastující střelné poranění srdce a hrudní aorty, střelné poranění plic a struktur mezihrudí a tříštivou zlomeninu 7. až 9. hrudního obratle, a který na následky způsobeného poranění zemřel přímo na místě, konkrétně na souřadnicích XXX, kde jej následně sám nalezl ležícího a nejevícího známky života a kde se mu snažil poskytnout první pomoc, kdy shora uvedeným jednáním porušil ustanovení § 29 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

2. Obviněný byl za tento přečin odsouzen podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 2 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Dále mu byl podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu držení, nošení a užívání střelné zbraně na dobu pěti let. Podle

§ 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku mu byl uložen trest propadnutí věci, a to střelné zbraně tzv. XXX, výrobce XXX, výrobního čísla XXX, vzoru XXX. Obviněnému také byla podle § 228 tr. ř. uložena povinnost nahradit škodu poškozené Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky ve výši 7 479 Kč a nemajetkovou újmu poškozeným XXX, nar. XXX, ve výši 400 000 Kč, XXX, nar. XXX, ve výši XXX, XXX, nar. XXX, ve výši XXX a XXX, nar. XXX, ve výši 15 240 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byli poškození XXX, nar. XXX, XXX, nar. XXX, XXX, nar. XXX, se zbytky svých nároků na náhradu škody odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. Na totéž řízení byl podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázán se svým nárokem na náhradu škody poškozený XXX.

3. O odvolání obviněného proti tomuto rozsudku rozhodl **Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozsudkem ze dne 22. 2. 2022, č. j. 13 To 19/2022-989**, jímž napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. zrušil ve výrocích, jimiž bylo rozhodnuto o nárocích XXX, na náhradu nemajetkové újmy. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. v této části nově rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. obviněnému uložil povinnost nahradit XXX, nar. XXX, částku XXX a XXX, nar. XXX, částku XXX. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. odkázal tyto poškozené se zbytky nároků na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Poškozenou XXX, nar. XXX, podle § 229 odst. 1 tr. ř. odkázal s celým jejím nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. V ostatních výrocích ponechal rozsudek soudu prvního stupně beze změn.

II.
Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti citovanému rozsudku krajského soudu podal **obviněný** prostřednictvím svého obhájce JUDr. Pavla Jelínka, Ph.D., dovolání, datované dnem 14. 3. 2022, jež opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř., neboť rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku a také na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Dále namítl, že soudy nesprávně odůvodnily uložení nepodmíněného trestu tím, že v okamžiku výstřelu, který způsobil smrt poškozeného, byl obviněný pod vlivem alkoholu. V rámci trestního řízení pak došlo k porušení práva na spravedlivý proces, práva na obhajobu a také k porušení principu předvídatelnosti soudního rozhodnutí a k naprostému odklonu od dosavadního způsobu rozhodování v obdobných případech.

5. Obviněný namítl, že skutkový závěr, že v době, kdy došlo k výstřelu, byl pod vlivem alkoholu, je v extrémním rozporu s provedenými důkazy. Zejména jde o jeho vlastní výpověď, o níž soud výslovně uvedl, že je věrohodná. Dovolatel v ní mimo jiné popsal, kolik alkoholu vypil během dne. Uvedl, že vypil ráno 4 dcl bílého a ve 14 hodin 4 dcl červeného vína. Podle obecně známé křivky odbourávání alkoholu (a rovněž podle závěrů znalkyně PharmDr. Jany Malákové, Ph.D.) tak už v době výstřelu neměl v krvi žádný alkohol. Poukázal na výpovědi svědků XXX, kteří na něm žádné známky požití alkoholu neregistrovali. Soudy je však vyhodnotily jako nevěrohodné s tím, že oba měli s obviněným blízké vztahy. Výpověď svědka XXX, který na něm rovněž žádné známky požití alkoholu nepozoroval, soud vůbec nehodnotil. Svědci XXX pak v rozsudku vůbec nejsou citováni. Ze znaleckého posudku PharmDr. Jany Malákové, Ph.D. vyplývá, že hladina alkoholu u obžalovaného v době mezi 18.30 do 19.00 hod. byla 0,0 g/kg až „něco“. Znalkyně navíc vysvětlila, že obviněným uváděné množství alkoholu vypitého po činu (1 až 1,5 l vína)

a doba jeho požití odpovídá jejím výpočtům v ostatních parametrech, jak hladina alkoholu klesala. Uzavřel proto, že žádný, byť jen nepřímý důkaz nepodporuje spekulaci soudu uvedenou v napadeném rozsudku, že byl pod vlivem alkoholu.

6. Druhou námitkou v dovolání je, že v důsledku chyb při ohledání místa činu došlo k nesprávnému zjištění XXX, z níž vyšla střela, která usmrtila poškozeného. Obviněný sám doznal, že se jednalo o jeho zbraň, a na rozdíl od svého obhájce o tom nepochybuje. Obhájce přitom uvádí, že ze znaleckého zkoumání vyplynulo, že výstřel mohl vyjít také z XXX XXX, případně mohlo jít i o úplně jiného střelce vzdáleného i několik kilometrů. Individuální identifikace na základě zkoumání střely provedena být nemohla, neboť smrtící střela nebyla na místě dohledána. Namítané pochybnosti o identifikaci inkriminované zbraně přitom vyplývají ze závěrů znalce Ing. Josefa Krutila, který jednak připustil, že střelci mohli být dva, a jednak nevyloučil zásah poškozeného nábojem ráže XXX. Přitom poukázal na průběh prvního vyšetřovacího pokusu, při němž obviněný při nástupu na kombajn opakovaně držel zbraň hlavní vzhůru, tedy v poloze, z níž náhodným výstřelem poškozeného zasáhnout nemohl. Naopak do polohy hlavně, z níž k zásahu poškozeného dojít mohlo, musela být zbraň záměrně natočena.

7. Krajský soud se tedy vůbec nezabýval argumenty obhajoby, některé důkazy vyhodnotil úplně opačně a v rozporu s jejich obsahem, jiné důkazy neprovedl, respektive ani nekonstatoval a nezohlednil důkazy nutné pro objasnění věci a svědčící ve prospěch obžalovaného (viz podání obhajoby z 2. 2. 2022 s návrhem důkazů pro odvolací řízení).

8. Obviněný se snaží pomoci rodině poškozeného podle svých možností a jak je třeba, či jak o to aktuálně požádají. Poskytuje jim jako projev solidarity v rámci finanční pomoci nemalé finanční částky a je připraven v tomto pokračovat. To samozřejmě v případě, pokud mu to ekonomická situace umožní, protože pokud by měl odejít do vězení, tak není nikdo jiný, kdo by jeho zemědělský podnik vedl, a hrozí skutečné nebezpečí, že úvěry a leasingy na stroje by podnik dokázaly v krátké době zlikvidovat. V tomto směru se uložení a nástup nepodmíněného trestu jeví skutečně jako kontraproduktivní a nezohledňující všechny okolnosti případu a osobní poměry obviněného.

9. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud napadený rozsudek Krajského soudu Hradec Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 22. 2. 2022, č. j. 13 To 19/2022-989, a eventuálně zároveň i rozsudek Okresního soudu v Pardubicích ze dne 16. 11. 2021, č. j. 3 T 74/2021-965, podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil a věc přikázal Krajskému soudu v Hradci Králové – pobočce v Pardubicích k novému projednání. Současně ve smyslu § 265h odst. 3 tr. ř. podal podnět k odložení výkonu rozhodnutí, a to zejména trestu odnětí svobody.

10. **Nejvyšší státní zástupce** se k dovolání obviněného vyjádřil prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který předně upozornil, že dovolání je založeno na důvodech podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. – zjevně ve znění před 1. 1. 2022. Z obsahu dovolání je přitom patrno, že důvody podle § 265b odst. 1 písm. h), i) tr. ř. aktuálně účinné úpravy se mají vztahovat k odsuzujícímu rozsudku Okresního soudu v Pardubicích, jakožto soudu nalézacího, a že usnesení odvolacího soudu chtěl dovolatel patrně napadnout podle písm. m) citovaného ustanovení.

11. Dovolání je formulováno poněkud neobvyklým způsobem. Neobvyklé je, že námitku, že výstřel byl veden ze zbraně dovolatele, činí obhájce přes opačné tvrzení dovolatele. K jistým pochybnostem, zda bylo dovolání v této části podáno v souladu s vůlí dovolatele, přispívá i podpis dovolání jen jménem obhájce bez zmínky o dovolateli. Státní zástupce rovněž poukázal na ochotu dovolatele na počátku hlavního líčení k uzavření dohody o vině

a trestu. Tehdy nesouhlasil jen s tím, že by byl v okamžiku výstřelu pod vlivem alkoholu. Co do určení zbraně činil námitky v podstatě jen jeho obhájce. Státní zástupce proto považuje za vhodné, aby si Nejvyšší soud před svým rozhodnutím opatřil vyjádření dovolatele, zda je ohledně určení smrtící zbraně podáno dovolání v souladu s jeho vůlí.

12. Dovolatel opakuje ve svém dovolání obhajobu, kterou uplatnil již před nalézacím soudem a kterou shrnul ve svém odvolání. S těmito námitkami se již soudy vypořádaly, a to nalézací soud v odstavcích 3. a 4. (alkohol) a 5. – 9. (zbraň) rozsudku a odvolací soud v odstavcích 21. – 28. (zbraň) a 29. – 34. (alkohol). V odstavcích 35. – 37. citovaného odůvodnění odvolací soud skutková zjištění shrnul a odůvodnil i právní posouzení skutku podle kvalifikované skutkové podstaty předmětného trestného činu.

13. Za pozornost stojí, že konkrétní míru ovlivnění dovolatele alkoholem v době výstřelu se nepodařilo zjistit a že proto nebyl u dovolatele dovozován stav nezpůsobilosti ve smyslu § 274 tr. zákoníku. Porušení důležité povinnosti spatřovaly oba soudy v tom, že dovolatel nabitou zbraň nezajistil a poté s ní nebezpečně manipuloval – lezl s ní na kombajn. To, že tak činil „po předchozím požití alkoholu“ nezpochybňuje ani dovolatel. Rozdíl mezi skutkovým zjištěním soudu a stanoviskem dovolatele je nepatrný a z hlediska právního posouzení skutku nicotný. I kdyby dovolatel před událostí vůbec nepil, právní posouzení skutku by bylo totožné. Lezení po schůdcích kombajnu s nabitou nezajištěnou zbraní drženou v jedné ruce je samo o sobě natolik rizikovou činností, že je již v zásadě nerozhodné, zda takovou manipulaci činí osoba podnapilá či zcela střízlivá.

14. Obě námitky dovolatele směřují proti skutkovému zjištění, že smrtící střela vyšla ze zbraně dovolatele v době, kdy byl pod vlivem alkoholu. Nejedná se však o vadné zjištění. Soudy řádně odůvodnily, proč dovolateli neuvěřily, že doma po události vypil 1 až 1,5 l vína, a proč neuvěřily ani tomu, že by poškozeného zastřelil XXX dovolatele. Pokud dovolatel namítá extrémní nesoulad mezi skutkovým zjištěním soudů o alkoholu a závěrem znalkyně Dr. Malákové, která připustila nulovou hladinu v době skutku, dovolatel její výpověď zjevně deformuje. Pokud dále namítá, že svědek XXX není v rozsudku vůbec citován, je tomu tak proto, že strany na jeho výslechu ani čtení protokolu o jeho výpovědi u hlavního líčení netrvaly a tento důkaz tak vůbec proveden nebyl. Pokud by ovšem bylo dokazování rozšířeno, musel by být slyšen také svědek XXX, který popsal stav dovolatele na místě činu.

15. Pokud tito svědci slyšeni nebyli, bylo by možno namítat, že se jedná o důkazy opomenuté, avšak jen pokud by dovolatel nebo jeho obhájce takové důkazní návrhy učinili. Dovolatel uvádí, že důkazní návrhy učinil podáním ze dne 2. 2. 2022, které však státnímu zástupci není známo. Navíc dovolatel ani ve svém dovolání u jednotlivých důkazů neuvádí, jakým konkrétním způsobem by mohly mít tvrzené návrhy zásadní význam pro již učiněná skutková zjištění. Proto se nelze k této jeho námitce blíže vyjádřit. Vliv alkoholu na dovolatele je okolností z hlediska právní kvalifikace podružnou, a pokud snad navrhované důkazy tento vliv vyvracejí, na právní posouzení skutku by to nemohlo mít vliv. Již z tohoto důvodu by se nemohlo jednat o důkazy podstatné pro rozhodná skutková zjištění ve smyslu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Dovolatel nakonec tento dovolací důvod ani neuplatňuje.

16. Celkový obsah dovolatelových námitek směřuje spíše k tomu, že soudy porušily zásadu *in dubio pro reo*. Jedná se o zásadu procesní, a nikoliv hmotně právní a Nejvyšší soud dosud nepřipouští, aby bylo dodržení této zásady zkoumáno v dovolacím řízení. A to ani za nového znění § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2022. To je patrno například z odstavce 14. odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2022 sp. zn. 7 Tdo 1315/2021. Nejvyšší soud zde *konstatuje*, že nový dovolací důvod podle citovaného

ustanovení *„úzce navazuje na soudní praxí vymezená pochybení“* a změna je jen v tom, že nyní jsou tato pochybení přímým obsahem dovolacího důvodu a není zapotřebí dovozovat je extenzivním výkladem.

17. Dovolatel dále brojí také proti výroku o trestu, což zjevně přiřazuje dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. ve znění před 1. 1. 2022. K tomu poukazuje na pomoc rodině poškozeného a na potřebu dále vést svůj podnik. Proto nesouhlasí s tím, že mu byl uložen trest nepodmíněný. Taková námitka je ovšem jen námitkou proti přiměřenosti trestu. K tomu je možno připomenout rozhodnutí publikované pod č. 22/2003 Sb. rozh. tr. a shodně usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2008, sp. zn. III. ÚS 2866/07, jež odmítají možnost podřadit otázku přiměřenosti trestu odnětí svobody pod některý z dovolacích důvodů. Soud ji však může posoudit mimo dovolací důvody – v případech výjimečných svou nespravedlností. Tedy pokud by byl uložený trest v rozporu se zásadou proporcionality trestních sankcí, jak plyne z již poměrně obsáhlé judikatury Nejvyššího soudu. Dovolatel však na uvedenou zásadu nepoukázal a své dovolání výslovně opřel jen o dovolací důvody, z jejichž okruhu zjevně vybočit nechtěl. Za těchto okolností státní zástupce nepovažuje za možné konstruovat námitky dovolatelem neuvedené. Trest odnětí svobody byl dovolateli uložen v rámci zákonné trestní sazby a nemohl být tedy naplněn ani dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. Námitka nepřiměřenosti uloženého trestu žádnému z dovolacích důvodů neodpovídá, přičemž porušení zásady proporcionality trestních sankcí dovolatel nenamítá.

18. Závěrem státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl, neboť bylo podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř. Zároveň vyjádřil souhlas, aby Nejvyšší soud o podaném dovolání rozhodl za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání, a to i pro případ jiného, než jím navrženého rozhodnutí [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

III.
Přípustnost dovolání a obecná východiska rozhodování

19. **Nejvyšší soud** jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda jej podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

20. Protože dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., bylo dále zapotřebí posoudit otázku, zda konkrétní argumenty, o něž se dovolání opírá, lze podřadit pod uplatněný důvod (nebo důvody) uvedený(é) v předmětném zákonném ustanovení. Dovolatel svůj mimořádný opravný prostředek podal dne 14. 3. 2022, tedy za účinnosti zákona č. 220/2021 Sb., jímž došlo k úpravě důvodů dovolání. Podle jeho argumentace tuto novelizaci nereflektoval, když zjevně odkazuje na zákonnou dikci právní úpravy účinné do 31. 12. 2021.

21. Deklarovaný důvod dovolání podle **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** [v jeho obsahovém vymezení odpovídajícím úpravě účinné do 31. 12. 2021, podle aktuálně účinné právní úpravy jde o dovolací důvod podle **§ 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.**] je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů.

Skutkový stav je při rozhodování o dovolání hodnocen v zásadě pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Dovolací soud tak při posuzování námitek uplatněných pod tímto dovolacím důvodem musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav.

22. Zákonem č. 220/2021 Sb. byl s účinností od 1. 1. 2022 v ustanovení **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** výslovně upraven další (nový) dovolací důvod reflektující již dříve (před 1. 1. 2022) uplatňovanou praxi, vycházející z ustálené judikatury Ústavního soudu. Podle něj lze dovolání podat také tehdy, jestliže jsou rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Přestože tedy dovolatel své dovolání opřel o důvod formálně označený podle právní úpravy v době jeho podání již neúčinné, lze podle obsahu jeho argumentace usuzovat na uplatnění důvodů dovolání specifikovaných výše. Po obsahové stránce přitom shodně vymezené dovolací důvody byly uplatňovány i podle zákonného ustanovení účinného před 1. 1. 2022, na které obviněný odkazuje.

23. S odkazem na dovolací důvod podle **§ 265b odst. 1 písm. i) tr. ř.** [podle znění účinného do 31. 12. 2021, na které obviněný odkazuje, jde o **§ 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.**] lze dovolání podat, jestliže obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným. S odkazem na tento dovolací důvod musí být obsahem námitek buď tvrzení, že byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo že byl uložen trest co do druhu přípustný, avšak mimo zákonnou trestní sazbu.

24. Z hlediska rozhodování dovolacího soudu je vhodné připomenout, že Nejvyšší soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy. Fundovanou argumentaci tohoto mimořádného opravného prostředku má zajistit povinné zastoupení obviněného obhájcem – advokátem (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

IV.
Důvodnost dovolání

25. Dovolatel část své argumentace zaměřil proti rozsahu provedeného dokazování, když namítal, že nebyl proveden důkaz výslechem svědků a znalce, kteří měli vypovídat v jeho prospěch, zejména ve vztahu k jeho ovlivnění alkoholem v době skutku. Odkázal přitom na své podání odvolacímu soudu, datované dnem 2. 2. 2022, v němž doplnění dokazování navrhoval s tím, že provedení uvedených důkazů bylo navrhováno jak v obžalobě, tak i před soudem prvního stupně v hlavním líčení konaném dne 19. 5. 2021.

26. Dovolací soud předně konstatuje, že takto formulovanou námitku lze formálně podřadit pod jednu z alternativ dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (v aktuálním znění), a to **nedůvodné neprovedení navrhovaných podstatných důkazů**. V obecné rovině lze dále poznamenat, že ani podle judikatury Ústavního soudu není soud povinen vyhovět každému vznesenému důkaznímu návrhu (viz např. nález ze dne 20. 5. 1997, sp. zn. I. ÚS 362/96, usnesení ze dne 25. 5. 2005, sp. zn. I. ÚS 152/05). Právu stran navrhnout

důkazy, jejichž provedení považují za potřebné, odpovídá povinnost soudu nejen o důkazních návrzích rozhodnout, ale také, pokud jim nevyhoví, vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl. Za opomenutý důkaz tedy nelze považovat jakýkoli stranami navržený a soudem neprovedený důkaz, ale pouze takový důkazní návrh, který byl soudem bez věcně adekvátního odůvodnění zamítnut, event. zcela opomenut případně může jít o situace, kdy v řízení řádně provedené důkazy nebyly v odůvodnění meritorního rozhodnutí, ať již negativně či pozitivně, zohledněny při ustálení skutkového závěru, tj. soud je neučinil předmětem svých úvah a hodnocení.

27. V tomto případě obviněný ve svém podání ze dne 2. 2. 2022, adresovaném odvolacímu soudu, navrhl provedení důkazu výslechem nebo čtením protokolu o výslechu z přípravného řízení svědků XXX, dále čtením úředního záznamu o podaném vysvětlení svědka XXX a konečně výslechem znalce prof. MUDr. Hosáka, Ph.D. (jehož znalecký posudek byl soudem prvního stupně čten),
„pokud soud nerozhodne sám svojí selskou úvahou“. Z těchto důkazů byly obžalobou navrhovány výslechy svědků XXX a čtení znaleckého posudku, zpracovaného prof. MUDr. Ladislavem Hosákem, Ph.D. V prvním hlavním líčení dne 19. 5. 2021, kdy byl pouze vyslechnut obviněný, trvala státní zástupkyně na výslechu navrhovaných svědků, s čímž obviněný souhlasil a dále navrhl výslech znalců Dr. Malákové a Ing. Krutila (nikoli tedy prof. Hosáka). V dalším hlavním líčení dne 29. 9. 2021 byly se souhlasem stran čteny výpověď svědka XXX a znalecký posudek prof. Hosáka. Na konci tohoto hlavního líčení státní zástupkyně uvedla, že byli slyšeni zásadní svědci, na výslechu dalších netrvá a souhlasí se čtením úředních záznamů o jimi podaných vysvětleních. Obviněný s tímto souhlasil a požadoval předvolání svědků XXX. V následném hlavním líčení dne 16. 11. 2021 byli tito dva svědci vyslechnuti a na závěrečný dotaz soudu státní zástupkyně žádné doplnění dokazování nenavrhla a obhájce obviněného navrhl pouze provedení důkazu listinami, které soudu předložil. Následně bylo rozhodnuto o skončení dokazování a stranám dán prostor k přednesu závěrečných řečí. Ve veřejném zasedání před odvolacím soudem pak obhájce bez bližší argumentace odkázal na písemné podání ze dne 2. 2. 2022. Odvolací soud následně důkazní návrhy zamítl s tím, že navrhované důkazy by opakovaly dokazování provedené soudem prvního stupně.

28. Z výše uvedené rekapitulace je zřejmé, že soud prvního stupně při provádění dokazování nepochybil, neboť prováděl dokazování v souladu s návrhy stran. Pokud přitom v reakci na rozsah a obsah důkazů v hlavním líčení provedených nadále netrvaly na provádění dalších důkazů, byť je v časnějších fázích hlavního líčení navrhovaly, a ani nalézací soud nepovažoval provádění dalších důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. za potřebné, nelze mu neprovedení dalších důkazů vytýkat. Pochybením přitom není ani absence odůvodnění, proč další důkazy neprováděl, neboť strany samy na jejich provedení netrvaly. Odvolací soud pak na důkazní návrhy vznesené v odvolacím řízení reagoval. Lze mu vytknout, že své rozhodnutí o těchto návrzích nezaznamenal do protokolu o veřejném zasedání. Ze zvukového záznamu je ovšem jeho rozhodnutí, včetně odůvodnění, zřetelné (v čase 47.05 záznamu). Odvolací soud také postupoval vadně, pokud zdůvodnění neprovedení navrhovaných důkazů nepromítl do písemného vyhotovení svého rozsudku. Vzhledem k tomu, že však tento soud ve veřejném zasedání o důkazním návrhu rozhodl, a své rozhodnutí (byť velmi stručně) odůvodnil (nadbytečností), nejedná se o natolik zásadní pochybení, aby bylo možno navrhované důkazy označit za opomenuté.

29. Další námitky, odkazující na **zjevný rozpor skutkových zjištění** nižších soudů **s provedenými důkazy**, formálně odpovídají další alternativě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (v aktuálním znění). Nutno ovšem poznamenat, že existence takových zjevných rozporů nemůže být založena jen na tom, že obviněný předkládá vlastní hodnocení důkazů a dovozuje z něj jiné skutkové a právní závěry (viz např. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1268/2013). Nelze také přehlédnout, že dovolatel prakticky shodné námitky uplatnil již v předchozích stádiích trestního řízení. Jeho dovolací argumentace je z větší části opakováním obhajoby, se kterou se dostatečně vypořádaly již soudy nižších stupňů v odůvodnění svých rozhodnutí. Konstantní judikatura takový případ řeší např. v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, z něhož vyplývá, že opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, se kterými se již soudy obou stupňů v dostatečné míře a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání, které je zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

30. Dovolatelovy skutkové námitky jsou fakticky neseny ve dvou rovinách. Jednak je zpochybňován závěr soudů o ovlivnění obviněného v době střelby alkoholem a dále i závěr, že poškozený byl usmrcen výstřelem z jeho zbraně.

31. Není úkolem Nejvyššího soudu, aby jednotlivé důkazy znovu reprodukoval, rozebíral, porovnával a vyvozoval z nich vlastní skutkové závěry. Podstatné je, zda soudy hodnotily důkazy v souladu s jejich obsahem, nedopustily se žádné jejich deformace ani jinak nevybočily z mezí volného hodnocení důkazů, a své hodnotící závěry jasně a logicky vysvětlily. To, že způsob hodnocení provedených důkazů nekoresponduje s představami dovolatele, samo o sobě není porušením zásad spravedlivého procesu ani nezbytně nevyžaduje zásah Nejvyššího soudu do napadených rozhodnutí.

32. Otázkou ovlivnění obviněného alkoholem v době skutku se soud prvního stupně zabýval v bodech 3. a 4. svého rozsudku, v nichž uzavřel, že obviněný byl v době manipulace se zbraní „výrazně ovlivněn alkoholem“. Vycházel přitom z výsledků dechových i krevních zkoušek, které byly obviněnému provedeny v průběhu noci po skutku a ze závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. Výpověď obviněného pak v kontextu forenzních analýz hodnotil jako účelovou a stejně hodnotil i výpovědi svědků XXX, kteří podle jeho zjištění měli zájem na zlepšení postavení obviněného před soudem.

33. Odvolací soud se této problematice věnoval v bodech 29. – 34. svého rozsudku. Ztotožnil se se závěrem soudu prvního stupně, že obviněný byl v době činu ovlivněn alkoholem, který před tím konzumoval. Za účelové přitom považoval tvrzení obviněného, že po skutku vypil 1 – 1,5 litru vína, jímž měl reagovat na výpočty obsažené ve znaleckém posudku. Soud připustil, že si obviněný v rozrušení po skutku nemusel přesně pamatovat, jaké množství alkoholu po návratu domů vypil. Konstatoval však, že přestože na uvedený den plánoval sklizeň kukuřice a současně lov divokých prasat, už v dopoledních hodinách alkoholické nápoje konzumoval. V konzumaci pokračoval i odpoledne, kdy vyjel na pole a předpokládal řízení motorového vozidla i manipulaci se zbraní. Soud dále zdůraznil, že přesnou hladinu alkoholu v krvi obviněného v době střelby se zjistit nepodařilo, takže nebyly naplněny podmínky pro kvalifikaci jeho jednání jako ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku. Závěr soudu prvního stupně, že vzhledem k předchozí konzumaci alkoholických nápojů v rozsahu, jaký obviněný popsal v přípravném řízení, tedy krátce po skutku, mohl vliv alkoholu negativně ovlivnit jeho schopnosti při manipulaci se zbraní,

přitom akceptoval. Současně vyloučil, že by se obviněný nacházel ve stavu „nějaké těžké opilosti“.

34. Nejvyšší soud konstatuje, že oba soudy provedené důkazy v uvedených pasážích hodnotily v souladu s jejich obsahem, přičemž vycházely zejména z objektivně zjištěných hladin alkoholu v dechu a krvi obviněného po činu a znaleckého vyhodnocení takto naměřených hodnot. Pokud v tomto kontextu neuvěřily výpovědím svědků, ani obviněného, který údaje o požitém alkoholu v různých částech kritického dne v průběhu trestního řízení měnil, není takový postup v rozporu s požadavky ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř., zakotvujícím zásadu volného hodnocení důkazů, ani v rozporu s obsahem provedených důkazů. Výpovědi svědků v zásadě nebyly určité, když tito uvedli, že obviněného ten den neviděli alkohol konzumovat, což je v rozporu s výpovědí samotného obviněného (bez ohledu na množství vypitého nápoje a koncentraci alkoholu v lahvi, z níž na poli pil). Rovněž vliv alkoholu na jeho osobu v situaci, kdy se všichni zúčastnění věnovali sklizni či lovu, tedy činnostem se značnými nároky na jejich pozornost a současně omezujícím kontakt s dalšími osobami na nezbytné úkony, nemuseli detailně vnímat. Výsledky zkoušek na alkohol, následně znalecky interpretované, lze naproti tomu vnímat jako důkazy v zásadě objektivní a pro rozhodnutí stěžejní.

35. Nulová hladina alkoholu v krvi obviněného v době smrti poškozeného, tedy v době mezi XXX přitom ani ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, bezpodmínečně nevyplývá. Znalkyně pro ovlivnění obviněného alkoholem vypitým před uvedeným časovým rozmezím stanovila nulovou hladinu, avšak pouze za předpokladu, že by obviněný požíval alkohol tak, jak sám popsal ve své výpovědi ze dne XXX, z níž znalkyně vycházela, tedy dopoledne 2x2 dcl bílého vína a pak kolem 14 hodiny 2x2 dcl červeného vína. V následné tabulce pak prováděla zpětný propočet hladiny alkoholu v uvedeném časovém rozmezí v pěti variantách. Čtyři z nich vycházely z výslechů provedených v přípravném řízení, pátý výpočet vycházel z hypotetické varianty, že obviněný po skutku žádný alkohol nepožil. Základem výpočtů přitom byly hodnoty zjištěné krevními zkouškami, provedenými v 1:00 a 2:00 hodin. Výpočty znalkyně zpracovala ve variantách pro tzv. rychlého a pomalého eliminátora, přičemž na základě forenzně naměřených hodnot alkoholu v těle obviněného vypočetla eliminační konstantu, svědčící v jeho případě o rychlé eliminaci. I ve variantě pro obviněného nejpříznivější, tedy pokud by po skutku vypil 1,5 l vína (což jako první uvedl ve své výpovědi ze dne XXX 2019 svědek XXX, nikoli sám obviněný), měl v době skutku 0,31 – 0,43 g/kg alkoholu. Tento údaj o požitém množství vína přitom byl udán v intervalu 1 – 1,5 l, přičemž pro požití 1 l vína po skutku je výpočet na posuzovanou dobu 0,97 – 1,09 g/kg. Pokud tedy soudy neuvěřily výpovědím obviněného ani svědků, že obviněný v době skutku nebyl pod vlivem alkoholu, není takový závěr v rozporu, tím méně pak extrémním, s obsahem provedených důkazů. Svědecké výpovědi, ani výpovědi samotného obviněného, vycházející z jejich subjektivního vnímání, totiž nemohou poskytnout údaje přesnější než forenzní zkoumání hladiny alkoholu v jeho krvi.

36. Soudy pak správně posoudily i celkovou závažnost tohoto zjištění, když skutek obviněného nekvalifikovaly jako trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákoníku, ale ovlivnění alkoholem při manipulaci se zbraní hodnotily pouze jako porušení ustanovení § 29 odst. 3 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Jde tedy o jednu z okolností [spolu s porušením ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/2002 Sb, podle něhož je držitel zbrojního průkazu povinen dbát zvýšené opatrnosti při zacházení se zbraní] zakládající použití kvalifikované skutkové podstaty podle § 143 odst. 2 tr. zákoníku.

37. Pokud pak jde o identifikaci zbraně obviněného, jako zbraně, z níž vyšel smrtící výstřel, je situace do jisté míry komplikována skutečností, že sám obviněný tento závěr v průběhu celého trestního řízení nezpochybňoval a námitky byly vznášeny jeho obhájcem. Obviněný proti takové obhajobě v žádné fázi trestního řízení nikterak nevystoupil, pročež lze usuzovat, že s ní byl srozuměn a to i přesto, že sám vypovídal odlišně. Soud prvního stupně hodnocení této problematiky věnoval body 5. – 9. svého rozsudku, v nichž vyložil, že obhajobou nabízenou variantu, že smrtící rána vyšla ze zbraně svědka XXX má za vyvrácenou, neboť uvedený svědek popsal, že střílel opačným směrem, z pole k příjezdové cestě. Navíc je nepochybné, že ze zbraně obviněného vyšla nezamýšlená střela, přičemž z kombajnu, na který obviněný v době výstřelu lezl, bylo možné poškozeného zasáhnout (byť by držení zbraně muselo být odlišné, než jak obviněný v rámci vyšetřovacího pokusu spontánně demonstroval) a průstřel v XXX poškozeného odpovídá podle balistického znaleckého posudku spíše ráži užívané obviněným, než XXX. Toto hodnocení akceptoval i soud odvolací, který v bodech 21. – 28. svého rozsudku zrekapituloval argumentaci nalézacího soudu a sám ji dále rozvedl, přičemž se obsahově od závěrů soudu prvního stupně neodlišil.

38. Ani v tomto případě nelze soudům vytýkat postup v rozporu s požadavky § 2 odst. 6 tr. ř. Jejich závěry mají oporu v provedených důkazech a vycházejí z jejich logického hodnocení. Chemická expertiza ran poškozeného svědčí o tom, že smrtelná poranění mohla být způsobená jak střelivem ráže XXX, které používal obviněný, tak i XXX, které používal XXX. Ze závěrů znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví balistika pak vyplývá, že *„poškozený mohl být zasažen výstřelem jak ze střelecké pozice obviněného, tak XXX. Na základě zkušební střelby náboji XXX znalci předpokládají, že zásah XXX poškozeného byl uskutečněn střelou XXX, tedy střelou užívanou obviněným. Jde přitom o druhovou identifikaci na základě experimentů s úzce vymezenými druhy nábojů, proto nelze vyloučit, že průstřel mohla způsobit i jiná střela blízké ráže“*. Pokud tedy za situace, kdy ze zbraně obviněného, nacházejícího se v pozici, z níž mohl poškozeného zasáhnout, vyšel nekoordinovaný výstřel, poškozený utrpěl poranění, zanechávající chemické stopy odpovídající střelivu obžalovaného a v XXX poškozeného se nacházel průstřel, který znalci označili za způsobený střelou obviněného, přestože ke komparaci užili i střelivo poskytnuté dalším v úvahu přicházejícím střelcem, který ve své výpovědi jednoznačně vyloučil, že by střílel směrem, kde se poškozený nacházel, soudy učinily skutkový závěr, že smrtící rána vyšla ze zbraně obviněného, má tento závěr oporu v provedeném dokazování. Obě skutkové dovolací námitky proto byly vyhodnoceny jako nedůvodné.

39. Obviněný dále vznesl námitku opřenou o dovolací důvod podle § 265b odst 1 písm. h) tr. ř. [ve znění účinném do 31. 12. 2021, podle aktuální úpravy § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř.], namítající přílišnou přísnost uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody. Podle ustálené praxe Nejvyššího soudu námitka nepřiměřenosti uloženého trestu uplatněný dovolací důvod nenaplňuje, nejde-li o nepřípustný druh trestu ani o překročení příslušné trestní sazby. V tomto případě bylo uložení trestu odnětí svobody přípustné a jeho výměra nevybočila z trestní sazby stanovené v § 143 odst. 2 tr. zákoníku v rozmezí jednoho roku až šesti let. Uplatněná námitka tak deklarovanému dovolacímu důvodu neodpovídá. Pro úplnost lze dodat, že byla-li nepřiměřenost trestu dovozována z přecenění vlivu alkoholu na průběh skutkového děje, neodpovídá taková argumentace odůvodnění rozsudků nižších soudů. Soud prvního stupně postupoval důsledně v souladu s ustanovením § 39 tr. zákoníku, kdy k ovlivnění alkoholem (o němž nemá ani Nejvyšší soud pochyb) přihlédl jako k jedné (nikoli jediné) z okolností skutku při hodnocení závažnosti jednání obviněného pro stanovení druhu

a výměry trestu v rámci trestní sazby vyplývající z jeho právní kvalifikace (srov. bod 14. jeho rozsudku). Stejně postupoval i soud odvolací v bodě 38. svého rozhodnutí. Námitka obviněného, formálně nenaplňující deklarovaný dovolací důvod tak nemůže obstát ani věcně.

V.
Způsob rozhodnutí

40. Námitky uplatněné obviněným v dovolání tvrzenému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. odpovídají pouze formálně, s dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. i) tr. ř. se míjejí. Z důvodů shora rozvedených Nejvyšší soud shledal, že dovolací argumentace je v celém rozsahu zjevně neopodstatněná. Proto podané dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodl v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění tohoto usnesení, odkazuje se na ustanovení § 265i odst. 2 tr. ř., podle něhož [*v*] *odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí*. Současně neshledal důvod pro přerušení nebo odložení výkonu rozhodnutí podle § 265o odst. 1 tr. ř., které bylo dovolatelem navrhováno. Jen pro úplnost je vhodné doplnit, že ustanovení § 265h odst. 3 tr. ř., na které dovolatel v této souvislosti odkázal, předpokládá aktivitu soudu prvního stupně, který však v tomto případě podle uvedeného zákonného ustanovení nepostupoval.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 16. 6. 2022

JUDr. Vladimír Veselý v. r.
předseda senátu

Vypracoval:
Mgr. Roman Raab v. r.

Za správnost vyhotovení:
Hana Petranová